

איראן היא רק רעש רקע: זו המטרה האמיתית של טראמפ

written by יוסף רוזן | 10.05.2026

ב-14 במאי נשיא ארה"ב טראמפ ינחת בבייג'ינג, לביקור ראשון בסין מאז 2017. היחסים בין המעצמות מתוחים, אך נעשה מאמץ לשדר כי ניתן למנוע הדרדרות סביב המחלוקות הרבות בין הצדדים. נוסף על כך, הביקור מתקיים שעה שהמלחמה מול איראן טרם הסתיימה, והשלכותיה גם הגיעו לסין.

סין אמנם נפגעה מסגירת מצר הורמוז, שכן כ-45-50% מהנפט המיובא לסין עובר דרכו. אך בייג'ינג הכינה את עצמה לתרחיש הזה במשך שנים. לסין מאגרי נפט אסטרטגיים של 1.4 מיליארד חביות, צינורות יבשתיים מרוסיה ומאסיה המרכזית, ומעבר מואץ לאנרגיה מתחדשת (כ-40%). בזכות איתנות זו, לסין התאפשר לסייע למדינות ברחבי אסיה שנפגעו בצורה משמעותית יותר בשל משבר הורמוז, ולמצב עצמה כמעצמה אחראית.

גם ארה"ב מרוויחה ממשבר הורמוז. יצוא הגז הטבעי הנוזלי האמריקאי עולה לשיאים. מחירי האנרגיה באסיה ואירופה זינקו ב-35%-51%, בעוד מחירי הגז המקומיים בארה"ב ירדו, והורמוז הפך את וושינגטון לספק האנרגיה המוביל של העולם.

כמו כן, נוכח האכזבה של מדינות ערב מהאופן שבו ארה"ב התנהלה במלחמה מול איראן[?] היעדר עדכון מוקדם על התקיפה, תיאום לקוי, תחושה כי לא נעשה מספיק בכדי להגן עליהן, וחשש כי במו"מ המתנהל מול איראן האינטרסים של מדינות האזור לא יילקחו בחשבון[?] לסין נפתח חלון הזדמנויות להרחיב את השפעתה במרחב.

סין זיהתה את ההזדמנות ועם תחילת המלחמה נגד איראן, הגיבה במתינות ואף העדיפה להתרחק מעמדת המתווכת. בפועל, פקיסטן שנטלה את מושכות המו"מ, עשתה זאת בתיאום הדוק עם סין והציגה בתחילת השיחות את תכנית חמש הנקודות המהדהדת את הקו הסיני במדויק: הפסקת אש תחילה, גרעין אחר כך. כך, סין הצליחה להטמיע את הרצונות שלה מבלי לשאת באחריות. מהלכים אלה משקפים את הצורך של סין לאזן בין האינטרסים שלה מול מדינות ערב לבין הצורך לתמוך באיראן כלכלית וצבאית.

מסדרים את הקלפים

הסוגייה האיראנית צפויה לעלות בפגישה בין הנשיאים, מתוך רצון אמריקני לראות לחץ מצד סין על איראן להגיע להסכם לסיום המלחמה, אך סין לא תמהר לקחת אחריות על כך. יש סוגיות בוערות בהרבה על השולחן, ונראה כי שתי המעצמות פועלות ליצירת מנופים וקלפים אשר ישמשו אותם כדי להגיע להישגים בפגישה.

ארה"ב דורשת גישה למינרלים קריטיים שסין שולטת בהם: 70% מהכרייה העולמית, 90% מהעיבוד, ו-93% מייצור המגנטים. זהו אחד המנופים המשמעותיים ביותר בידי סין. כמו כן, ארה"ב מעוניינת ברכש סיני של סויה ומטוסים מארה"ב (בואינג) ובבלימת יצוא סם הפנטניל לארה"ב.

מנגד, סין מעוניינת להגיע להסדר בנוגע למכסים האמריקניים, בדגש על כניסת יצרניות רכב סיניות לשוק האמריקני, והמשך מדיניות "סין האחת" לגבי טאיוואן. נשיא סין גם מציע להקים מועצה משותפת שתתמקד בתחום ההשקעות הסיניות בארה"ב, סוגיה שלא צפויה להתקדם בשל חששות לביטחון הלאומי של ארה"ב.

יוזכר כי בתגובה למכסים שארה"ב הטילה על סין (מ-34% ועד 125%) היצוא הסיני לארה"ב ירד ב-20% וגם הסכם הסחר להפחתת המכסים בין המדינות שנחתם באוקטובר 2025 לא שינה את המגמה ² סין המשיכה לגוון את שווקי היצוא שלה כדי לרכז את המכה מהמהלכים של ארה"ב, והיצוא לשווקים שאינם ארה"ב עלה בכ-12%. בנוסף, סין הורתה, לראשונה בגלוי, להתעלם מסנקציות אמריקניות על חברות סיניות בתחום האנרגיה שעובדות עם המשטר האיראני. במקביל, ארה"ב הטילה סנקציות על חברות סיניות, ובינתיים לא גופים פיננסיים, אשר סיפקו למשטר האיראני סיוע ברכיבים לייצור טילים בליסטיים וכטב"מים.

במקביל, טאיוואן אישרה תקציב מיוחד בסך 25 מיליארד דולר לרכש ביטחוני מארה"ב, ונראה כי מהלך זה מהווה מנוף נוסף בידי ארה"ב לקראת הפגישה בסין.

בתחום הבינה המלאכותית, נראה כי סין בלמה את רכישת חברת ה-AI Manus הסינית (שבסיסה בסינגפור) על ידי מטא כדי לפגוע במאמצי ארה"ב בתחום. ייתכן שזה קלף נוסף שנועד לשכנע את ארה"ב להגיע להבנות על סטנדרטים של בטיחות ואתיקה בתחום הבינה המלאכותית.

שעה שנשיאי ארה"ב וסין מסדרים את קלפיהם לקראת הפגישה, קיים חשש כי אינטרסים של מדינות שותפות, דוגמת טאיוואן, יפן וקוריאה יוקרבו תמורת הגעה להבנות כלכליות. עם זאת, יצוין כי פגישה זו מתוכננת להיות הראשונה מתוך ארבע השנה ולכן סביר שיתפקו בהנחת התשתית להבנות בהמשך. בכל מקרה, על הנשיא טראמפ להיזהר מכך ש"החיבוק הגדול והשמן" מנשיא סין (כפי שכתב ברשת החברתית שלו Truth) לא יתגלה כחיבוק דב.

פורסם בישראל היום, בתאריך 10 במאי 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.